

Ročník: 99 | číslo: 16 | 21. dubna 2019 | Cena: 10 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Téma:

Velikonoce

EDITORIAL

Nejslavnější politik?

Nemusíte souhlasit, ale řekla bych, že Pilát Pontský! Kdekerá jména mocných vládců v dějinách zapadnou nejen v mysli maturantů, ale zůstanou sevěřena v historických análech a ve vzpomínkách těch vzdělanějších zůstanou spíš ti největší gaunerů dějin. A že jich bylo! Mají na svědomí miliony lidských životů.

Pilát je trochu odlišná kategorie. Jen jemu se podařilo to, co jiným ne. Dostal se do vyznání víry křesťanských církví! Do Apoštolského i Nicejsko-cařihradského kréda. A nejen to. Dostal se i do přísloví a filosofických učebnic. Vzpomeňte si na jeho sarkastickou a arogantní poznámku s úsměškem řečenou v diskusi s Ježíšem: Co je pravda? Ta předznamenala dobu moderní, skeptické a relativizující filosofie, které se z horizontu myšlení vytratil transcendentální rozměr - Bůh. Připomeňte si i jeho „mytí rukou“... když i přes jakousi svou „dobrou vůli“ toho idealistického rabína osvobodit, se v konečné fázi vyhne odpovědnosti a myje si ruce. On přece za nic nemůže! Kolik takových politiků známe a i u nás doma máme. Vsadím se, že ani netuší, po kom onu „vlastnost“ mají... Ostatně měli by si o Pilátovi přečíst nejenom to, co je známo z evangelíí. Mnozí by tak nahlédli svou vlastní budoucnost. Jeho politický příběh se podobá tolika jiným. Pilát byl pátým místodržitelem, prokurátorem, proktorem v Judsku v čase Ježíšova pozemského života (26 - 36 po Kr.). Nebyl moc oblíben. Snad lze pouze říct, že rád provokoval židovskou komunitu, aby pak jaksi „dával věci do pořádku“ a vysloužil si tak ostruhy u svého pána, římského císaře, krvežíznivého Tiberia. Korouhve s císařovým portrétem při pochodu do Jeruzaléma byly pro obyvatele hlubokou náboženskou urážkou a zneuctěním města. Pilát překročil meze. Řím totiž do jisté míry respektoval náboženské citění monoteistického židovského národa. Řečeno dnešním jazykem, chtěl „klid k práci“. Sporů mezi odvahou židovského vedení a Pilátovými neústupnými reakcemi přibývalo. Přečtěte si v Bibli. Navíc židovským tetraarchou, podřízeným římské správě, byl Herodes Antipas. Ano, syn Heroda Velikého, který šel po Ježíšovi v Betlémě. Antipas byl sice římským okupantům a tudíž Pilátovi podřízen, ale zároveň si hřál svou polívičku a na Piláta do Říma donášel. Nepřipomíná vám to něco? Není to přesně o dnešku? Pilát to dobře věděl, ale přesto...

Při tom všem o Velikonocích Pilát nehrál jen prvoplánově negativní roli. Ježíš se mu opravdu zdál jako neškodný potulný kazatel, s nímž lze nezávazně diskutovat. A tak ho jako horký brambor předal Herodu Antipovi. Tomu se zase Ježíš zdál úsměvnou figurkou, a tak ho poslal zase zpátky k Pilátovi. Ať si on, Říman a okupant, špiní ruce nevinným. A Pilát ve strachu, aby nebyl shledán slabochem, udán v Římě a odvezen někam do vyhnanství, ještě navrhne davu možnost rozhodnout mezi Ježíšem a Barabášem. Dál ten příběh znáte a dál ho prožíváte každé Velikonoce. A jak Pilát dopadl? K jeho provokacím se stavbou vodovodu za chrámové peníze (viz Lukáš 13) přibyl i zásah proti pouti Samařanů na horu Garizim a další krveprolití. Přišel čas účtování. Byl povolán do Říma vydat počet ze svého díla. Jeho ochránce Tiberius mezitím zemřel a Pilát - zbaven konexí - byl vypovězen do vyhnanství v jižní Francii, do jakéhosi trestného místa pro nepohodlné politiky. Legenda praví, že r. 37 spáchal sebevraždu, jeho tělo hodili do Tibery a protože se stále rozvodňovala, převezli jeho mrtvolu do neprostopných severských krajín, do dnešního Švýcarska, kde se po něm dodnes jmenuje jezero, na němž bývají veliké bouře (viz Biblický slovník). To jsou osudy! Jen číst Bibli a dohlédnout důsledky lidských činů. Ale to znamená být lepšími žáky učitelky Historie, než jsme byli dosud.

Jana Šilerová

Na obálce kresba „Kámen, který stavitelé zavrhlí“. Autor: Tomáš Novák

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Oratorium Jan Hus v České Lípě

Kostel Mistra Jana Husa v České Lípě slaví v roce 2019 devadesátiny. K tomuto výročí připravila zdejší duchovní Marie Truncová zcela nebývalý celoroční projekt, který bychom přáli všem kostelům a modlitebnám naší církve: každý měsíc se v kostele koná akce s tímto významným výročím související. Jedná se o velmi rozmanitou nabídku – výstavy obrazů i fotografií, přednášky, koncerty instrumentální i pěvecké.

V úterý 26. března jsme měli možnost zúčastnit se koncertu smíšeného pěveckého sboru Janáček z Jablonce nad Nisou. Kromě jednotlivých duchovních skladeb či jejich částí (namátkou jmenujme např. závěrečný chorál Hospodine, pomiluj ny z Dvořákova oratoria Svatá Ludmila nebo část Agnus Dei ze skladby Missa Kenya od Paula Baslera) zaznělo zcela ojedinělé hudební dílo, a sice oratorium Jan Hus od německého romantického skladatele Carla Loeweho (1796 – 1869). Oratorium nastudoval sbor Janáček pod vedením sbormistryně Olgy Fröhlichové. Protože má německé libreto (autorem je August Zeune), byl před každou uváděnou částí recitován český překlad. Oratorium zachycuje závěr Husova života: loučení s přáteli, cestu do Kostnice i chvíle, kdy je Jan Hus veden k vykonání hrozného ortelu.

Z pochopitelných důvodů nebylo dílo uvedeno celé a za doprovodu velkého orchestru; ale i klavírní part dával tušit monumentalitu i závažnost některých scén a naopak se ztišil a doslova zpíval spolu se sborem v jímavě poetických částech oratoria. Uveďme alespoň slova prologu:

„V roce čtrnáct, čtrnáct století poté, co přišel na svět Spasitel, stojí svět v úžasu nad tím, jak z dobra zlo povstalo. V roce patnáct, čtrnáct století poté, co přišla na svět láska, stojí svět dvojnásob v úžasu, že bez lásky zbožný křesťan upálen byl.“

Koncert sboru Janáček měl v českolipském husitském kostele velký úspěch. Oratorium Jan Hus je zpěvné, výmluvné a svým námětem ojedinělé hudební dílo (postava Husa nebyla českými skladateli v tomto rozsahu zpracována). Dovedeme si představit, že by toto dílo v podání sboru Janáček mohlo rozeznít i Betlémskou kapli či nádherné prostory chrámu svatého Mikuláše v Praze na Starém Městě.

Velké poděkování za zprostředkování silného duchovního zážitku patří jáhence Marii Truncové, která nebývalou měrou oživila a stále oživuje činnost v českolipské husitské náboženské obci.

Jaroslava Hajduková
Fotografie: Robert Mekiš

Projekt Afrika Africe (AFA) 2009 - 2019

Projekt Afrika Africe v květnu 2019 oslaví již 10 let od svého založení. Projekt byl zřízen s velkou podporou Církve československé husitské, konkrétně pražské diecéze, aby zajistil podporu keňským dětem ze špatného sociálního prostředí k získání vzdělání pro změnu jejich budoucího života. Vedoucímu AFA Phanuelu Oswetovi se plní jeho sen, protože ví z vlastní osobní těžké zkušenosti, že pouze vzdělání je nástroj, který může svět využít k boji s chudobou.

Od roku 2019 dosáhl projekt mnoha významných úspěchů. Kromě původního IT centra, které má dnes více než 300 absolventů studia práce s počítačem, se stále pokračuje v podpoře sociálně znevýhodněných sirotků v domovech. Přes Scream Africa podporujeme dvě nově zřízené školy – základní i střední. Pro-

gram podpory distančního vzdělávání využilo více než 40 studentů za podpory jednotlivých přispěvatelů, organizací a jiných institucí z České republiky. Většina z těchto studentů úspěšně ukončila své střední školy, a dokonce i univerzity. Stali se z nich odborníci – ekonomové, učitelé, lékaři, IT odborníci, sociální pracovníci. Jedná se o neuvěřitelně úspěšný

příběh, a proto vás prosíme, abyste byli i dále jeho součástí, abyste nám pomohli udržet naše snažení, které jsme úspěšně začali, a dali naději těm, kteří se i přes nepřízeň osudu snaží dosáhnout svých velkých snů. Děkujeme moc za projevenou podporu a přejeme vám hojnost Božího požehnání.

Phanuel Osweto

Návštěva projektu AFA v Keni

V únoru roku 2019 navštívil projekt v Keni vedoucí AFA bratr Phanuel Osweto spolu se svými přáteli z České republiky a Rakouska. Jsme velmi vděční panu Jiřímu Kovářovi a panu Rainerovi Mikschemu, kteří finančně podpořili naše tři programy. Pánové koupili novou kopírku do IT centra a také finančně podpořili studenty a odměnili učitele jak v centru, tak na střední škole Vjito. Pan Kovář začal podporovat vzdělávání tří dívek, dvou na univerzitě a jedné na střední škole. Dále financuje práce dalšího učitele v IT centru. Pan Rainer přislíbil podporovat učitele naší střední školy a získat další podporu IT centra i v Rakousku. Jejich návštěva otevřela dveře pro další rozvoj a plány. Věříme, že spolupráce a přátelství povede k posílení a k velkému životnímu posunu účastníků AFA projektu.

Slavnost srdcí v Hradci Králové

Náboženská obec a královéhradecká diecéze Církve československé husitské v Hradci Králové vás srdečně zvou na SLAVNOST SRDCÍ - UVEDENÍ SRDCÍ ZVONŮ DO KONCERTNÍ ZVONOHRY do sboru kněze Ambrože v Hradci Králové, ve středu 1. května 2019 od 18 hodin. Za účasti patriarchy CČSH Tomáše Butty, emeritního biskupa Štěpána Kláska, biskupa královéhradeckého Pavla Pechance, zdejší

farářky Františky Kláskové, zvonáře Petra R. Manouška, hudebního skladatele a carillonéra Radka Rejška, varhanice Jiřiny Dvořákové-Marešové. Pro děti je od 17.15 hodin připravena „Oříšková chaloupka“ - hraje Hana Voříšková. Dobrovolné vstupné bude určeno na chystanou zvonohru. Projekt je podpořen z FR Královéhradecké diecéze CČSH.

www.ccshhk.cz, facebook: NO CČSH v Hradci Králové. **red**

Výzva autorům Blahoslavu

Prosíme autory, kteří chtějí přispět svou tvorbou do připravovaného kalendáře Blahoslav 2020, aby posílali své příspěvky na e-mailovou adresu ses. Olgy Nytrové, která je editorkou kalendáře, a to do konce dubna 2019.

Kontakt: Olga.Nytrova@seznam.cz.

redakce

NAD PÍSMEM

Pán je blízko

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista přeje apoštol Pavel ve svých listech. Ať nejen tento velikonoční týden prožijeme dny naplněné světlem na cestách, kdy se lidé navštěvují, prožívají čas radosti a smíchu.

Ale daleko je vzdálena veselá a radostná nálada oslavujících od toho, co tehdy prožívala Marie, matka Ježíše, učedníci a ženy, všichni, co provázeli Pána. Ještě mají v uších křik burácejícího davu „propustit Barabáše“. Bolesné zvolání z kříže „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí,“ mrazí dodnes. Josef z Arimatie naplnil slova Písma: „Ani kost mu nebude zlomena.“ S učedníky uloží tělo do hrobu, vše na poslední chvíli, těžký kámen zakryje pohled na obvázané tělo. Dokonáno jest. Ještě se paprsky slunce nedotkly země a do okolí je slyšet pronikavý pláč a volání: „Vzali Pána z hrobu, a nevíme, kam ho položili.“ Marie z Magdaly je v bolestném sevření. Co pro ni znamenala Ježíšova smrt a vzkříšení? Pochopme její lásku a lépe poznáme, co má znamenat i pro nás.

Marie měla dle některých zpráv hříšnou minulost; patřila mezi ty, jež takzvaní zbožní a spravedliví považovali za velké hříšnice. Jako mnoha jiným hříšným lidem i jí pomohl Ježíš k novému životu. Co nemohla dokázat sama vlastní pevnou vůlí, k tomu pomohl Ježíš čistotou a silou své bytosti, svým mocným přátelstvím a láskou. Byl to velký den v jejím životě, když se hříšné skutky staly minulostí, když svůj život mohla naplnit zcela novým smyslem. Z přečteného příběhu se dá snadno vycítit, kolik lásky a vděčnosti vůči Ježíšovi měla.

Proč si Pán Ježíš s takovým zájmem všiml hříšníků a pomáhal jim začít nový život? Především proto, že naléhavě potřebovali jeho pomoc. Byli to ztracení lidé, kteří potřebovali pastýře, aby je přivedl tam, kde by se mohli cítit opravdu doma. Duchovně nemocní lidé potřebovali lékaře. Pán Ježíš citlivě vnímal lidskou bídu a staral se o tyto trpící. Proto chodil často mezi ty nešťastníky, notorické hříšníky, aby jim mohl nabídnout účinnou pomoc.

Pán Ježíš velmi toužil po skutečném, hlubokém pochopení svého poselství a svých záměrů. Často se však setkal s nepochopením nebo překrouceným pohledem. Otázce lidské nechápavosti věnoval jedno podobenství, podobenství o rozsévání. Nepochopené poselství zůstává neúčinné, proto Ježíš hledá lidi, kteří by ho pochopili do hloubky a pochopili správně. Pochopení nenašel u teologických učitelů, kteří měli vůči němu všelijaké výhrady. Pochopení nenašel u těch, co se považovali za zbožné a spravedlivé, neboť ti by chtěli slyšet od Ježíše pouze pochvalu. Skutečné pochopení našel u hříšníků, kteří toužili po novém životě. V jejich duších byla sice ukryta touha po novém životě, ale zároveň si uvědomovali svou bezmocnost. Právě tato jejich touha a pocit vlastní bezmoci se dopracovat k cíli vlastní silou dávala předpoklad k tomu, aby v plném rozsahu a přesně vystihli a pochopili Ježíšův záměr. Neboť zde šlo o něco, co chápali nejen rozumem, ale do čeho byli vtaženi osobně a bytostně.

Celník v podobenství o farizeovi vyjádřil obě věci – touhu po novém životě a prosbu o pomoc – v jedné krátké velmi obsažné větě: „Bože, buď milostiv mně hříšnému.“ Pán Ježíš dobře cítil a věděl, kde je pochopen, proto rád chodil do společnosti těchto lidí.

Mezi tyto lidi patřila omilostněná a k novému životu přivedená Marie, chápala Ježíše lépe než teologický učitel té doby. Ježíše může skutečně pochopit jen ten, kdo ví, jak moc potřebuje jeho pomoc, kdo tuto pomoc přijme a žije z ní.

Marie chápala nejen to, co Ježíš pro ni vykonal, ale věděla také, že Ježíše jako mravní oporu nezbytně potřebuje pro svůj další život. Bez této opory hrozilo – jako všem hříšníkům – že znovu upadne do starých, špatných forem života. Nechtěla upadnout zpět do svého starého hříchu, hrozila se této změny. Věděla, že Ježíš ji nejen zachránil z bahna jejího hříchu, ale věděla, že jedině Ježíš ji může udržet na nové mravní úrovni, kterou jí daroval. Pokud bude jeho čistá, mocná bytost naplňo-

HOD BOŽÍ VELIKONOČNÍ

Nezemřu, budu žít, budu vypravovat o Hospodinových činech. Aleluja! O život tě prosil; daroval jsi mu jej do nejdelsích časů, navěky a navždy. Aleluja!

(Žalm 118,17 / Žalm 21,5)

První čtení: Skutky 10,34-43

Tužby velikonoční:

2. Za milost setkání s Kristem vzkříšeným a oslaveným, modleme se k Hospodinu.
3. Za požehnané stolování s našim Pánem věčně živým, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, děkujeme ti za vzkříšení tvého Syna. On porazil naši smrt a pozval nás do věčné blaženosti ve společenství s tebou. Dej, ať se moc jeho zmrtvýchvstání projevuje v našich životech! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 15,19-26

Evangelium: Jan 20,1-18

Alternativním evangelijním čtením je Lukáš 24,1-12 (viz formulář Bílé soboty – vigilie Hodu Božího velikonočního).

Verš k obětování: Daniel 12,1-2

Verše k požehnání: 1. Korintským 5,7-8

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, o velikonočních svátcích oslavujeme tvou lásku, kterou jsi prokázal všem lidem, když jsi nás vykoupil křížem a vzkříšením svého Syna. Ochraňuj svou církev zde na zemi a veď ji do nebeské slávy! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 250, 252, 257, 331

vat všechny prostory jejího srdce, jen tehdy může kráčet přes propast a nepadnout do ní, jen tehdy se může pohybovat ve světě plném pokušení a svodů a navzdory nim zůstat čistá. Proto ji nacházíme mezi ženami, které následovaly Ježíše: a od něho ustavičně braly mravní oporu pro svůj nový život.

To, co se stalo na Velký pátek na Golgotě, pociťovala Marie Magdaléna i jako svou osobní tragédii. Násilnou smrt toho, který jí byl blízký, prožívala se zoufalým smutkem, jaký známe z vlastních zkušeností. Hrozila se kromě toho myšlenky na budoucnost, když už nebude mít v Ježíši oporu, která jí umožnila žít plným a krásným lidským životem. Pocity lidí se v evangeliích nezmiňují, ale my si alespoň přibližně můžeme představit, jakým zoufalstvím byly tyto dny naplněné pro Marii. Její cesta k hrobu v neděli ráno byla cestou srdcervoucího rozloučení, jako když my jdeme na hřbitov k čerstvému hrobu.

Podle čeho můžeme hodnotit úroveň svého křesťanského života? Podle otázky: Co pro mě znamená Ježíš Kristus? Pro učitele té doby byl Nazaretský Ježíš možná zajímavý, ale když zemřel, nebylo to pro ně nic hrozného. Pro Marii byl Ježíš Kristus otázkou života a smrti. Pro lotra na kříži byl Ježíš Kristus v poslední hodině otázkou života a smrti.

Je pro nás Ježíš Kristus otázkou života a smrti? Můžeme říci, že s ním žijeme a s ním i padáme? Kdybychom uměli odpovědět na tyto otázky, věděli bychom, do jaké míry jsme křesťany a zda jsme vůbec křesťany. Mnozí lidé se Ježíše vzdávají velmi snadno a velmi rychle. To je jen znak toho, že pro ně mnoho neznamenal a neznamená. Pro Marii byl Ježíš na prvním místě. Vše ostatní bylo druhořadé. Ona byla křesťanka v plném a přesném smyslu slova. Proto byl pro ni Velký pátek, když jí Ježíš byl násilně odňat, nejčernějším dnem života.

Prožívá vzkříšení s vrcholnou radostí, jaké je schopna jen ta nejcitlivější duše. Po stupních jí její vzkříšený Pán přivádí k nové jistotě. Prázdný hrob znamená, že Ježíš Kristus vstal z mrtvých, ale ona si to vykládá po svém: že Pánovo tělo odnesli na jiné místo. Ježíš stojí při ní, ale ona ho nezná, domnívá se, že má před sebou zahradníka.

Smutek plodí smutek, ve smutku vidí člověk vše přes tmavé brýle. Takový mezistupeň by byl snad i dobrý, aby prudký přechod od vrcholného smutku k vrcholné radosti pro ni neznamenal příliš velký otřes. Když přešla přes tento mezistupeň, uvědomuje si postupně, že její Pán žije. Neumí si to vysvětlit, pochopit to, ale otázky, jak se to stalo, jsou nyní pro ni v pozadí; hlavní je skutečnost, že její Pán žije. I zde nám chybí podrobný popis jejího vnitřního stavu. Ale z oslovení a radostného gesta můžeme jasně tušit, čím bylo v té chvíli naplněné její srdce.

Ten, který pro ni tolik znamenal, který byl násilně odňat, je opět v její blízkosti.

„Věř“. Inspirováno textem Jan 20,27b.
Autor kresby: Tomáš Novák 2011

Vzkříšení neznamená návrat do starého stavu, ale je to vstup do zcela nového života. Když Bůh vykoná některý ze svých velkých činů, nikdy to není cesta zpět, ale vždy je to velký krok k zcela novému. Pro Marii je v tom prvek nejistoty. Znamená to přece, že se se svým Pánem bude muset rozloučit? Ano, v určitém smyslu to bude rozloučení, neboť její Pán vstoupí do své slávy, ke svému Otci.

Stará forma společenství končí jen proto, aby vzniklo společenství nové. Neboť Bůh a Otec, ke kterému vstupuje Ježíš, je Bohem a Otcem i Marie, je Bohem a Otcem i Ježíšových učedníků. Její myšlenky se již nebudou upírat na hrob, ale budou obrácené směrem do nebeské slávy, v níž její Pán žije a kraluje. Toto nové společenství bude dost silné na to, aby bylo mravní oporou, která ji udrží při novém životě. Možná ještě chvíli potrvá, než objeví novou sílu a novou krásu v tomto společenství s oslaveným Pánem, ale jisté je, že oslavený Pán bude naplňovat všechny její vnitřní proměny.

Musí si uvědomit ještě další věc, není jediná, kterou Ježíš přivedl k novému životu. Takových lidí bylo více, a přes staletí jich bylo a je mnoho. Marie není jediná, která potřebuje trvalé společenství s Ježíšem. Lidí, kteří jsou po zahájení nového života v ohrožení, že se opět vrátí do starého hříšného života, a kteří proto potřebují stále společenství s Pánem Ježíšem, je mnoho. Marie si ho nemůže nárokovat pouze pro sebe. Pán Ježíš je oslaven, je oporou pro všechny, kteří touží jít cestou víry.

Tento příběh z Janova evangelia nás vede k otázkám o nás samých. Jaká je naše radost ze vzkříšení? Jaké místo má vzkříšený Pán v našem srdci? Zkušenost milující ženy nás nutí ke zkoumání i zjišťování, v čem je naše duchovní bohatství a v čem je naše chudoba. Jsme šťastní, Ježíš Kristus je pro nás tím, co znamenal pro Marii Magdalénu. Amen.

Vladislav Vojtěch Hána

*Beránku Boží, děkujeme ti za tvé evangelium.
Dej, at' nás povzbudí a posílí,
abychom se o sebe nebáli,
ale i v soužení byli nadějnými a radostnými křesťany.
Až skončí naše pozemská cesta,
doved' i nás k odpočnutí Božího království,
kde kraluješ.
Amen*

Tajemství Ježíšova vzkříšení

Ježíš mluvil o svém zmrtvýchvstání

O osobnosti Ježíše z Nazareta se můžeme dovídat různými způsoby, z literatury, umění, filmu nebo i z vyprávění druhých věřících lidí. Ale, co je pro nás tím nejdůležitějším, je svědectví Bible. Jejím prostřednictvím máme k Ježíšovi nejbližší. Poznáváme tak jeho život, učení i dovršení vykupitelského díla. Jeho cesta směřovala z Galileje do Jeruzaléma. Doprovázeli ho jeho učedníci, kteří se rozhodli ho následovat a vydali se na cestu s ním. Mezi nimi byly i ženy. Ježíš během svého pozemského života mluvil o svém utrpení, o kříži, ale i o svém vzkříšení. „Syn člověka... po třech dnech vstane“ (Mk 10,34). Předpověděl své zmrtvýchvstání také v řeči k nejbližším učedníkům cestou do Getsemanské zahrady: „Budou bít pastýře a rozprchnou se ovce. Ale po svém vzkříšení vás předejdu do Galileje“ (Mk 14,27).

Dva soupisy zpráv o setkání se Vzkříšeným

O Ježíšově vzkříšení a o tom, jak se dával poznat učedníkům, nacházíme v Bibli jednotlivé zprávy, ale i dva souhrny těchto svědectví. Jeden z těchto seznamů je v 1. listě apoštola Pavla křesťanům do Korintu v 15. kapitole (1 K 15,3-8). List byl apoštolem napsán krátce po roce 50 po Kristu. K ukřižování Ježíše Krista došlo kolem roku 30 našeho letopočtu. Mezi touto událostí a sepsáním dopisu je doba asi 20 let. Ale to, co Pavel zaznamenal, patří k mnohem starší ústní tradici, sahající až k událostem a postavám Velikonoc kolem roku 30.

Druhý souhrn zpráv o Ježíšově vzkříšení najdeme v závěru Markova evangelia (Mk 16,9-14). Liší se od sebe v tom, že v seznamu Pavlově jsou uvedeni sami muži, apoštolem Petrem počínaje. Na-

proti tomu v seznamu podle Markova evangelia je jako první uvedena žena. Svědkyní Kristova vzkříšení je Marie z Magdaly, které ve velikonočním příběhu náleží přední místo. Tato žena pocházela z Magdaly u Galilejského jezera. Stala se Ježíšovou učednicí a následovala ho spolu s ostatními až do Jeruzaléma, kde byla svědkyní dramatických velikonočních událostí. Na tuto postavu se zaměřil film, který je promítán v kinech s názvem Máří Magdaléna (inspirovaný však apokryfním evangeliem Mariiným z 5. století). Podle Markova evangelia žena Marie z Magdaly spolu s dalšími ženami časně ráno v neděli uslyšela jako první Boží poselství o tom, že Ježíš nezůstal v hrobě, ale že je živ. „Byl vzkříšen, není zde, hle místo, kam ho položili. Ale jděte, řekněte jeho učedníkům, zvláště Petrovi. Jde před vámi do Galileje, jak vám řekl“ (Mk 16,6-7).

Dvě místa Ježíšova zjevování – Galilea a Jeruzalém

Ježíšova přítomnost není vázána na žádné místo. Přesto se v Novém zákoně vyskytují dvě místa, s nimiž je Ježíšovo zjevování spojeno. A to je právě Galilea. A tím druhým místem je Jeruzalém.

Učedníci mají Ježíše následovat ve světě, který představuje Galilea. A dává jim úkol: „Jděte ke všem národům, získávejte mi učedníky, křtíte je... a hle já jsem s vámi“ (Mt 28,19-20). Pán provází své učedníky ve světě a je s nimi na jejich cestách.

Druhým místem, kde se dal Ježíš poznat svým učedníkům, je Jeruzalém, konkrétně ve večeřadle, když byli spolu u stolu (Mk 16,14). To je dosvědčeno i v Petrově kázání podle knihy Skutků apoštolů: „My jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání“ (Sk 10,41).

Kristus je ve světě, obrazně vyjádřeno v Galileji. Ale je i v církvi – v jeruzalém-

Vzkříšení jako vysvobození. Inspirace J 20,1-18. Autor kresby: Tomáš Novák 2007

ském večeřadle. Kristus je přítomen ve svátostném stolování církve. Z hlediska naší víry je nezbytné obojí. Následovat Ježíše ve světě, neboť on působil ve světě, kde se setkával s nejrůznějšími lidmi, mezi kterými nečinil rozdíly, neboť chtěl, aby si byli všichni lidé navzájem bratřími a sestrami a naplňovali jeho dvojpríkázání lásky k Bohu a k člověku. Na druhé straně je jeho vůlí vytvářet společenství církve. Setkávat se kolem jeho stolu a přijímat jeho lásku a odpuštění, radost i pokoj ve svátosti chleba a kalicha. A může to být i malé společenství, jako bylo například v Emauzích, ale nejdůležitější je osobní víra v Krista a láska, která lidi navzájem i přes rozdíly spojuje a činí poznávací znamení Ježíšových učedníků (J 13,35).

Slavíme velikonoční slavnost vzkříšení. Vítězný Pán Ježíš nás volá na novou cestu následování jeho příkladu ve světě v našem každodenním životě.

Ale vybízí nás i k obnovování společenství církve, která má být jeho živým tělem (1 K 12,27) a svatým chrámem (1 K 13,16-17).

**Tomáš Butta,
patriarcha**

Vybráno z Tomáše Kempenského:

Pane, jak daleko to s námi došlo? Hle, pláčeme nad časnou ztrátou, lopotíme se a běháme s nepatrným ziskem; na duchovní újmu nepamatujeme. A jen pozdě se dokážeme vzpamatovat. Dbáme na to, co prospívá málo nebo nic, ale nevšímáme si toho, co je svrchovaně potřebné. A tak se celý člověk ztrácí ve vnějších věcech, když zavčas nezmoudří, dobrovolně v nich uhyne.

To já povznáším pokornou mysl v jediném okamžiku tak, že pronikne do věčné pravdy hlouběji, než kdyby deset let studovala na školách. Já učím bez hluku slov, bez spleti domněnek, bez šilhání po počtech, bez zápolení protichůdných důkazů.

Střápky z Taizé 8. Ekumenická otevřenost

Bratr Roger, zakladatel komunity v Taizé, pocházel z protestantské rodiny, od mládí jej však lákal život v řeholním společenství a toužil po sblížení katolické a protestantské tradice. Velkým vzorem pro něj byla jeho babička, která po druhé světové válce říkala: „V Evropě proti sobě bojovali se zbraněmi v rukou rozdělení křesťané. Kež by se smířili a pokusili se tak zabránit další válce.“ A bez dalších odkladů toto vnitřní smíření uskutečnila tím, že jako protestantka začala chodit do katolického kostela.

O toto smíření křesťanů pak bratr Roger usiloval celý svůj život. Nejen, že komunita v Taizé byla vždy zcela ekumenicky otevřená všem křesťanům i hledajícím, ale organizoval ekumenická setkání po celém světě. Mezi jeho přátele patřil například papež Jan XXIII, který jej přijal v roce 1958 a byl jeho ekumenické práci velmi nakloněn. Pozval jej také na Druhý vatikánský koncil. Práce bratra Rogera si vážila také řada kardinálů a další papežové, Pavel VI.

Bratr Roger (vpravo) a kardinál Tomášek

A Jan Pavel II.

Díky setkání s ruskými uprchlíky cítil bratr Roger již od raného mládí silné pouto s pravoslavnými křesťany.

Hluboký dojem v něm zanechalo například setkání s konstantinopolským patriarchou Athenagorasem. V době studené

Bratr Roger a Matka Tereza

války bratr Roger neuvázně navštěvoval a posiloval křesťany v komunistických zemích včetně Sovětského svazu

a pomáhal jim i po pádu železné opony. V Německu zase navázal kontakty s luterány, v Británii s anglikánskou církví.

Velmi blízko k sobě měl s Matkou Terezou, protože je spojovala pomoc těm nejhudším a nejpotřebnějším. Bratr Roger byl prostě vzorem pro ekumenickou otevřenost a smíření všech křesťanů cestou činu a účinné lásky. A jeho odkaz komunita v Taizé naplňuje i po jeho smrti.

JK

CESTA

Datum Velikonoc

Velikonoce, jako svátek vzkršení Pána Ježíše Krista, jsou nejdůležitějším křesťanským svátkem, i když u Slovanů a Germánů od počátku splyvajících s pohanskými slavnostmi spojenými s příchodem jara (od pohanského názvu pochází i anglické slovo pro Velikonoce – Easter).

Určitě jste si všimli, že na rozdíl od Vánoc, kdy Štědrý den je vždycky 24. prosince, datum Velikonoc je každý rok jindy. Před dvěma lety byl například Hod Boží velikonoční 16. dubna, loni 1. dubna, letos to je až 21. dubna.

Souvisí to s tím, že datum Velikonoc se odvozuje od židovského svátku pesach, připomínky vyvedení Izraelců z egyptského otroctví. Pesach se slaví podle židovského kalendáře vždy 14. dne měsíce nisan, v den prvního jarního úplňku.

A protože Ježíš Kristus byl vzkríšen v neděli, slaví se Velikonoce vždy první nedělí po

první jarním úplňku. A právě den prvního jarního úplňku je každý rok jindy. Pokud tento úplněk vychází na neděli, jsou Velikonoce až o týden později. Znamená to tedy, že datum velikonoční neděle se pohybuje v rozmezí od 22. března do 25. dubna. Toto pravidlo stanovil První nikajský koncil, který svolal císař Konstantin I. roku 325 do města Nikaia. Nejstarším svědectvím o slavení křesťanských Velikonoc jsou však již listy apoštola Pavla, které najdeme v Bibli a napsal je kolem roku 50.

Kdo by si chtěl spočítat datum Velikonoc několik let dopředu, musí použít poměrně složité výpočet, nazvaný podle německého matematika Žijícího v 19. století Gaussovo pravidlo.

JK

Modlitba

Bože, v jasném ránu
prosim za ochranu
ruku tvou, jež řídí
cesty dobrých lidí.

Zbav mou duši tíže,
veď ji k sobě blíže,
a když bloudíš, hynie,
chraň ji, Hospodine!

Miroslav Matouš

Nakreslila: Lucie Krajčířková

Král David 19. Král David umírá

Dnes se s králem Davidem rozloučíme. Po smrti svého syna Absalóma se vrátil do Jeruzaléma, klid v zemi však úplně nenastal. Žárliivost mezi muži judskými a izraelskými vyústila ve spiknutí, vedené mužem jménem Šeba. I toto spiknutí však bylo poraženo.

David časem hodně zestárl, vždyť vládl už celých čtyřicet let! Mnozí se domnívali, že už je příliš starý a není schopen dál vládnout. Jedním z nich byl i Davidův syn Adónijáš, který se prohlásil novým králem.

S tím však nesouhlasil prorok Nátan. Šel proto za Bat-šebou, matkou Šalomouna, a vyzval ji, aby Davidovi připomněla jeho slib, že následníkem bude Šalomoun. Sám Nátan to pak také potvrdil. David souhlasil, že králem má být Šalomoun, kterého vzápětí kněz Sádok pomazal. Když se to dozvěděli Adónijášovi přívrženci, dostali strach a opustili ho. Když David umíral, kladl svému synu Šalomounovi na srdce: „Buď rozhodný

a mužný. Dbej na to, co ti světil Hospodin, tvůj Bůh: Chod' po jeho cestách a dodržíuj jeho nařízení a příkázání, jeho práva a svědeckví, jak jsou zapsána v zákoně Mojžíšově, a tak budeš mít úspěch ve všem, co budeš konat, ať se obrátíš kamkoliv.“

Šalomoun se o to skutečně snažil a vládl velmi moudře. Známý je příběh o tom, jak spravedlivě rozsoudil spor dvou žen o nemluvně nebo o tom, jak jeho moudrost zkoušela svými hádankami královna ze Sáby. Dodnes se jeho jméno užívá jako synonymum pro moudrý a uvážlivý úsudek. Šalomoun byl také velmi bohatý. Jeho zřejmě největším činem bylo vybudování Hospodinova chrámu v Jeruzalémě. Stejně jako jeho otec vládl zemi dlouhých čtyřicet let a jeho království se velmi upevnilo. Na rozdíl od Davida nemusel tak často válečit. Bohužel brzy po jeho smrti se země rozdělila a postupně upadla pod nadvládu Asýranů a Babyloňanů.

Nakreslila: Lucie Krajčůvková

Martin, Filip a Lili – Jídlo

Martin

Postní období konečně skončilo, takže si můžeme říct něco o jídle. Jídlo je pro Filipka i Lili samozřejmě velmi důležité. A to ani ne tak to pravidelné, které dostává každý do své misky, jako spíš různé pamlsky a dobřůtky, které dostávají navíc. Chápou je správně jako projev přízně, a proto se moc snažím být k oběma spravedlivý, protože jsou velice žárliví. Miluji například kuřecí maso, takže když vařím a mám nějaké malé odřezky, musím je pečlivě rozdělit na dvě poloviny a tu Fili-povu mu dát někam nahoru, aby se na ni Lili nedostala. Je totiž mnohem rychlejší – všechno vmžičku zhlodne – zatímco Filipěk si každé sousto pomalu vychutnává.

Filip

To je pravda, a taky, na rozdíl od Lili, nesežeru cokoliiv. Ona se vrhá po všem, ani to pořádně nerozkouše, hlavně aby jí to náhodou někdo nesebral! Ani nechci vědět, co všechno sebere venku na ulici. Vůbec se nedivím, že je jí občas špatně a zvrací. To pak na chvíli nemá vůbec chuť k jídlu, takže jí dokonce ani nevodí, když ochutnám granulky z její misky. A jak je schopná se ponižovat kvůli kdejakému pamlsku! To já mám svoji hrdost, mě si jen tak někdo kouskem šunky nekoupí!

Nakreslila: Lucie Krajčůvková

Křížová cesta

Učtíte jste se už někde v přírodě setkali s řadou Božích muk nebo menších či větších kapliček s obrazy nebo sousošími, které tvoří jednotlivá zastavení křížové cesty. Mnohdy jde o krásná a vzácná umělecká díla. Často se nacházejí na poutních místech a vedou po cestě do kopce. V Praze ji najdeme např. na Petříně. V nejvyšším bodě bývá umístěn kříž jako symbol dvanáctého zastavení a zbyvajících dvě zastavení jsou poblíž. Někdy v závěru cesty stojí kaple nebo kostel.

Uvnitř kostelů můžeme najít křížovou cestu na obrazech.

Zvláště v katolické církvi se na Velký pátek slouží pobožnost křížové cesty, kdy se věřící modlí a rozjímají u jednotlivých zastavení, připomínají si pašijové události - cestu utrpení (Via Dolorosa) Ježíše Krista, která končí jeho vzkříšením, a také si uvědomují, že Ježíš je s námi v každé situaci, i v těch nejtěžších chvílích našeho života.

Tu „přivodní“ křížovou cestu najdeme samozřejmě přímo v Jeruzalémě, vede z římské pevnosti Antonia, kde její Plát odsoudil, na horu Golgota (Lebka, Kalvárie), kde byl ukřižován. Každoročně sem přijíždějí tisíce poutníků, aby se vydali po Ježíšových stopách.

Pouti do Svaté země křesťané konali již od 4. století. Nemohli si to však dovořit

zdaleka každý – bylo k tomu potřeba

velké odhodlání, odvaha, peníze a v neposlední řadě také svoboda – nevolníci bez povolení svého pána cestovat nesměli. Proto se postupně začaly budovat napodobeniny křížové cesty.

Křížová cesta, někdy též podle svého cíle nazývaná Kalvárie, má obvykle čtrnáct

zastavení. Ne všechna jsou doložena

v Bibli, některá vznikla až pozdější tradicí. Jednotlivá zastavení bývají označena římskými číslicemi.

Zde je jejich přehled:

1. zastavení - Pilátův soud

2. zastavení – Ježíš přijímá kříž
3. zastavení - Ježíšův první pád pod křížem

4. zastavení - Ježíš potkává Marii, svou matku

5. zastavení – Šimon Kyrenský pomáhá Ježíši nést kříž

6. zastavení – Veronika podává Ježíši roušku

7. zastavení - Ježíšův druhý pád pod křížem

8. zastavení - Ježíš napomíná plačící jeruzalémské ženy

9. zastavení - Ježíšův třetí pád pod křížem

10. zastavení – Ježíš je zbaven roucha

11. zastavení - Ježíšovo ukřižování

12. zastavení - Ježíšova smrt

13. zastavení - Ježíšovo mrtvé tělo na klině matky

14. zastavení – Ježíšovo tělo je uloženo do hrobu

Někdy je křížová cesta na začátku rozšířena ještě o zastavení Poslední večeře a na konci o zastavení Vzkříšení.

Jana Krajčířková

Na obrázku je křížová cesta na Svatý kopáček v Mikulově

Velikonoce jsou vzácným časem

Já jsem první i poslední, ten živý; byl jsem mrtev a hle, živ jsem na věky věků. Mám klíče od smrti i hrobu. Zj 1,17-18

„Velikonoce jsou záhadná událost, událost záchrany z Egypta a ze všech ostatních Egyptů, které jsou na světě,“ uvažuje profesor Milan Balabán. „Víme, že je důležité tempo víry, každé z evangelii má své tóniny. Všichni jsme pod ochranou Slova, které se nad námi rozprostírá. Na počátku bylo Slovo, zaznívá v Janově evangeliu. Jsme nesení nadějí. Víme, že Ježíš je ten, kterého máme vzít vážně – i on nás vnímá vážně a s láskou.“

Jsme si vědomi Božího povolání v Kristu Ježíši a prosíme o naplnění Písem v našem životě. Připravujeme se v tomto čase s dychtivým očekáváním pro vrchol postní doby, tedy pro Velikonoce, poté co jsme prožívali zklidnění a usebrání postní období. Půst byl považován za přednostní cestu k hlubšímu vztahu k Bohu. Nevyjadřuje jenom truchlení nad vykonaným bezprávím, ale i ochotu přiklonit se nově k Hospodinu a patřit jen

jemu. Alespoň jednou týdně by měl člověk ve všem Bohu dát přednost, vždyť pro lidskou bytost nemůže být nic většího a požehnanějšího než plné společenství s ním. Otevřeli jsme ti srdce, Pane, aby z něj byl chrám. Chceme být církví jednoho ducha, jedné lásky.

V současném světě vidíme kolem sebe existenciální neklid a v džungli vztahů je naše slabost a křehkost v podstatě normální. Proto přemýšlíme o tom, že vztah je základem lidského bytí. Potřebujeme se otevřít jeden druhému, rozvíjet své duchovní síly. Někdy ovšem bojujeme s nedůvěrou, obáváme se zranění, a tak se raději zapouzdříme. Pulsuje v nás napětí, nikoho do své blízkosti nechceme pustit. A přece toužíme být s bližním v lásce. Ježíš Kristus přišel na svět jako bezbranné dítě, takže i my si můžeme přiznat svou slabost a bezbrannost. A s plnou důvěrou přijmout pomoc shůry. V nové Boží síle se nemusíme bát. Nejvyšší je s námi a máme mu důvěřovat.

Německý kněz D. Bonhoeffer, popravený v posledních dnech 2. světové války, na-

psal: „Drahá milost je evangelium, které musíme stále znovu hledat, dar, o nějž musíme prosit, dveře, na které musíme tlouct. Je drahá, protože volá k následování, je milostí, protože volá k následování Ježíše Krista. Je drahá, protože za ni člověk platí životem, je milostí, protože teprve skrze ni získává život. Je drahá, protože zatracuje hříchy, je milostí, protože ospravedlňuje hříšníka. Drahá je tato milost především proto, že ho stála život jeho Syna – ,byli jste draze vykoupeni‘ – a protože nám nemůže být levné to, co je Bohu drahé.“

Událost Kristova vzkříšení je hlubokým tajemstvím víry. Ani jeho učedníci nejprve nechápou, ale pak již věří v Boha, který křísí mrtvé. Vše staré pominulo a je tu nové. Ježíš žije a my s ním. Slavíme jeho vítězství. Kdo je v Kristu, stává se novým stvořením. Boží ano přemohlo smrt. Radujme se. **Olga Nytrová**

„Můj Pane Kriste, ty jsi svým zmrtvýchvstáním přemohl a zdolal moje hříchy. Proč bych se měl tedy bát a děsit? Proč bych neměl být dobré mysli? A proč bych se neměl radovat?“
Martin Luther

Vzkříšení

Čtenáři Českého zápasu, kteří viděli v kiněch film Umučení Krista, který v roce 2004 natočil Mel Gibson (a o kterém řekl Jan Pavel II. „Tak to bylo“), jistě vzpomínají na silné zážitky při sledování posledních dvanácti hodin života Ježíše Krista v podání Jamese Cavieze. Dle dostupných informací Mel Gibson končí natáčení pokračování tohoto historického dramatu, který ponese název Vzkříšení.

Film byl natáčen v Izraeli, Maroku a v Evropě a do kin by mohl přijít ještě v letoš-

ním roce, nejspíše pak před Velikonocemi v příštím roce.

Umučení Krista 2 - Vzkříšení se odehrává ve třech dnech po smrti Ježíše Krista - v období, kterému jiné filmy o Ježíši věnují málo pozornosti, a začíná uložením Krista do hrobu, aby postupně ukázal dny až po jeho vzkříšení, které jeho učedníci přecházeli ve strachu. Ve filmu jsou uvedeny mj. intriky, které se po Ježíšově smrti sprádaly v Herodově paláci a které vrcholí událostmi v Jeruzalémě ráno při vzkříšení. Hlavní úlohy zde sehrává římský místodržící Pilát Pontský, židovský velekněz

Kajfáš, učedník Jidáš a pojednáváno je i o motivech moci a chamtivosti.

Film má předběžný rozpočet 20 milionů USD, podporuje ho filmová společnost Samuel Goldwyn Films a hlavní postavy hrají stejní herci jako v Umučení. Původní scénář napsal Dan Gordan (The Hurricane), ale později jej přepracoval Randall Wallace (Braveheart). Režisér Mel Gibson o filmu Vzkříšení prohlásil, že nebude pouze vyprávěním o mimořádné události Kristova vzkříšení, ale i všech událostech, které se okolo něho udály, a jejich význam ještě více vyzdvihne. **ph**

Nad hrobem

Před léty nejuspěšnější film Titanic vyvolal značné ohlasy. Překvapivě mnoho diváků se přišlo „vyplakat“ na hřbitov do Halifaxu v Novém Skotsku, kde je pohřbeno 121 méně bohatých obětí této tragédie. Mnoho mladých žen a dívek přinášelo květiny na hrob J. Dawsona, údajné historické postavy. Není však Dawson jako Dawson. Pracovník muzea totiž novinářům oznámil, že Dawson, o němž je známo, že se zachoval hrdinsky, byl na Titaniku strojníkem. Tudiž postava je vymyšlená, jako většina filmového děje. Přesto tisíce lidí navštěvuje hrob - legendu - i když znají pravdu!

V Izraeli je možné prohlédnout si místo, které je podle tradice hrobem Ježíše. Snad by se o místě takto označeném dalo diskutovat, ale musíme podotknout, že Ježíš není vymyšlená postava. Natož mrtvý hrdina! Vždyť o něm sám anděl, který se zjevil ženám u hrobu, prohlásil: „Není zde, byl vzkříšen...“ Film o Titanicu inspiroval lidi na celém světě hrdinstvím a romantikou. Sociologové dospěli k závěru: „Nedostatek romantických zážitků v osobním životě diváků nahrazují sladkými podbarvenými filmovými efekty, které stojí miliony dolarů.“ Není naše křesťanství hrobem zdravého úsudku? Nezástal Kristus pohřben pod našimi křesťanskými frázemi?

-czka

Velikonoční

Křesťanství je základním kamenem euroamerické civilizace - hlásá můj soused a s tím nelze než souhlasit, takže před velikonočními svátky mě napadlo pokusit se o malý test, který by prověřil znalosti o jednotlivých dnech. Anketní výslech přátel na ulici nedopadl slavně, ale kdo nevěděl, tak se většinou omluvil, že má naspěch, abych se prý nezlobil, a já doma místo zlobení mohl zasednout k sepsání dnešního fejetonu.

Škaredá středa. Nejdřív mě zajímalo, proč je taková, abych si u sousedů potvrdil, že Jidáš se ve středu na Ježíše škaredil a kdo by ho následoval, ten by se mračil každou středu celý rok. V některých zemích je středa nejen škaredá, ale taky sazometní neboli smetná, jelikož v ten den se všude vymetaly komíny.

Zelený čtvrtek připomíná barvu palmových ratolestí, kterými vítali Židé zázračného proroka Ježíše u Jeruzalémské brány, ale i v Čechách se už všechno zelená. Chcete-li podle tradice něco udělat pro své zdraví, připravte si na prostřený stůl špenát, ko-

přivy, popenec, řeřichu, hlávkový salát, prostě něco zeleného. Velký pátek je den hlubokého smutku, kdy byl Ježíš ukřižován a pohřben do skalního hrobu. V tento den se nesmělo hýbat zemí, proto lidi nepracovali na poli ani v sadu, vstávali před východem slunce, omývali se tekoucí vodou z potoka, dodržovali přísný půst a nepůjčovali nic z domácnosti, protože by mohlo dojít k očarování nezbytných nástrojů. Nesmělo se ani prát prádlo, které by se namočilo do prolité krve.

Na Bílou sobotu se všude uklízelo, bílilo a připravovalo na den slavného Vzkříšení, Hod Boží velikonoční. Hoši pletli pomlázky z vrbového proutí, hospodyně vázaly březové metličky, zdobily vajička, vymetaly ohniště a žehnal se nový oheň, kterým končila doba přísného půstu.

A nastal Hod Boží velikonoční, z chrámů zněly varhany, zvonily zvony a radostné allelujah - chvalme Pána bylo slyšet ze všech stran, doma na stole zavoněly mazance, beránci a vejce jako příslib jara probouzela v srdci naději, přátelé svátků duchovního probouzení a věčného života, milostiplné Velikonoce i vám přeje
Jan Schwarz, NO Bratislava

Velikonoční slova

Dva velké svátky církevní – Vánoce a Velikonoce – liší se od sebe velmi podstatně svým duchem. Mezi dobou svátků vánočních a velikonočních se přihodilo něco, co dává ráz celé vzpomínce na Krista; a i pozadí jejich zdají se obrážeti tuto rozdílnost. Nečiní vám potíží představit si typické prostředí vánoční. Zima, sníh, holé stromy, teplo a jas domova. Doba denní, s níž je spojeno slavení svátků, je večer. A místo, k němuž se upínají zraky i srdce, to místo je přesně určeno. Jsou to jesle ve stáji betlémské. Půlnoc, zima a betlém jsou slova, která většinou rámuji obrázek Vánoc...

Avšak radost velikonoční má také svůj rámeček a pozadí. Jsou to slova ve vyprávění evangelia o prvních Velikonocích, která se vtiskují do paměti a stojí tam jako symboly Velikonoc. První, myslím, je jít. V evangeliu Markově 15. kapitola končí pohřbením Ježíšovým. Avšak následující začíná v jiném tónu: „A když pomínula sobota...“ „Protož velmi ráno v první den po sobotě přišli ke hrobu, an již slunce vzešlo“ – a víte již, koho našli.

Poselství velikonoční rozšířilo se poprvé do světa ráno, velmi časně ráno, sotva slunce vyšlo. Myslím, že slovo jít je jedním z nejtypičtějších slov velikonočních. Hovoříme o Štědrém večeru, o půlnoční, ale slovo, které je spojeno s Velikonocemi, je jít. Jít je doba, kdy naděje rozkvétají, život je růžově zbarven. „V jitřní záři, úsměv v tváři,“ zpívá se v jedné naší písni. Jest to vzkříšený Kristus, který nám přinesl dar jitřního srdce... proč věříte, že každá dobrá věc má jistou budoucnost a že každé dobré slovo i dílo vydá žej? Obracíte se ke Kristu a tam naleznete odpověď. Je to proto, že zde na zemi byl a je Kristus. Z něj narodil se náš optimismus a můžete to nazvat básněním, chcete-li, ale je to pravda, že Kristus, který stále žije, přináší stále víc a více jít na celý svět...

Všem těm, kdož sedí ve stínu smrti – jak mnoho je jich dnes – Ježíš zašeptal slova útěchy. Když hrob oloupil nás o naše nejdražší, je to ono slovo, které on nám dal, jež osušuje naše slzy a činí nás statečnými. ...ponecháni sami sobě, co mohli bychom

řici o svých milovaných, než že odešli od nás do temnot noci. A Kristu musíme být vděční za to, že skrze slzy můžeme říci a věřit, že oni prošli jen hrobem a branou smrti do jitra krásnějšího dne. To je ta druhá strana smrti, ozářená sluncem víry, kterou přinesl Ježíš do našich srdcí. Ukázal nám, že údolí stínů otevírá se opět k východu slunce, k jítu.

Druhé velikonoční slovo, které čteme v Písmu mezi řádky, je jaro. Vánoce slavíme uprostřed sněhu a bezlistých stromů. Ale celá příroda a všechn život povstává opět ze smrti s Kristem. Velikonoce jsou dobou, kdy nová energie proudí každyčkou věcí. Zdálo se nemožným před několika týdny, že ty mrtvé lesy, pole a zahrady snad ještě ožijí, a hle, nemožné se stává. Příroda zahajuje nový život všude v těchto dnech, i v lidských srdcích a nové jarní víno zpívá v žilách...

Ale jarní radost Velikonoc znamená víc než to. Když apoštol Pavel vyjadřuje naději, že může dosíci vzkříšení, nemínil tím pouze, že může žít i po smrti. Tato naděje byla pro něho jistá osobou Ježíše Krista. Pavel míní tím také, že smrtí sebe sama může zde na světě dospět k jednotě s Ježíšem v duchu a vůli... základní otázkou tedy není jen „Věřím v život posmrtný“, ale „Vstal-li jsem ze smrti s Kristem k novému životu“. A kdo z vás je uspokojen se svou odpovědí. Nepřejeme-li si všichni, aby to, co se děje v přírodě, dělo se i v našich srdcích. Nepotřebujeme-li právě tohoto vzkříšení.

Pomyslete na to, co se stalo s učedníky, když byli poprvé zasaženi silou této doby. Skleslí a bez naděje byli přeměněni v lidi neutuchajícího nadšení; a čím byla první církev hnána vpřed. Zkušeností a vírou nemnoha neznámých mužů a žen, že mají u sebe žijícího pána a Mistra...

Jaro přichází každý rok. Z keře ve vaší zahradě rostou listy každého jara. Ale nerostou z těchže míst jako loni. Tělo keře roste, každou zimu vrhá delší stín. A tak i člověk s každým novým zasvěcením a návratem ke svému Pánu získává stále nové a nové přínosy k jádru své osobnosti... Neb přiblížení se k němu připravuje vzkříšení právě tak, jako tento kousek země znovu z jara oživuje, poněvadž se přiblížil ke slunci.

Bohumil Moravec, ČZ 14, 1939

Via Sacra - cesty za vírou i poznáním

Největší svátky liturgického kalendáře – Velikonoce – jsou každoročně ve znamení usebrání i zvýšeného cestování a předznamenávají začátek nové turistické sezóny. Není vždy třeba cestovat za exotikou na druhý konec světa – poučná a zajímavá pro nás může být i návštěva blízkého příhraničí. Všem, kteří rádi cestují a zajímají se o historii, lze doporučit návštěvu pozoruhodných míst, která spojuje posvátná cesta Via Sacra, po níž lze doslova cestovat časem a vnitřně prožívat stará mistrovská díla. Zde, v srdci Evropy – v Horní Lužici, dolním Slezsku a severních Čechách – se v minulosti křížily velké obchodní stezky nejen mezi Východem a Západem, ale i Severem a Jihem.

Celkem 16 zastávek zve k poklidnému rozjímání, protože tvoří unikátní jednotu sakrálního bohatství, a to přesto, že v roce 1945 byly mnohé těžce poškozeny při přechodu válečné fronty a zdejší obyvatelstvo bylo vyhnáno ze svých domovů. Najdeme zde impozantní chrámy a kláštery, které dodnes slouží svému původnímu účelu, kostely, kaple i další duchovní místa, která uvádějí poutníky do světa zbožnosti a víry.

Pokud se vymaníme z koloběhu starostí a shonu všedního dne a vydáme se na cestu, kde je čas bezvýznamnou veličinou, setkáme se s novými dojmy a nalezneme – pokud budeme chtít – vnitřní klid a mír, a to bez ohledu na to, zda jsme či nejsme křesťané. Můžete například objevit světové unikáty, jako jsou pozdně středověká žitavská postní plátna, i vnitřně procítit ducha tolerance. Například v chrámu sv. Petra v Budyšíně, využívaném od dob reformace společně římskokatolickou a evangelicko-luteránskou církevní obcí. Smíření můžete dojít třeba i v poutním chrámu navštívení Panny Marie v Hejnicích, připomínajícím zázračné uzdravení, nebo v Ochranově, odkud se kdysi vydali misionáři do celého světa.

Ten, kdo otevře svoji duši, může na Via Sacra vidět nevidané okolo sebe, ale zejména ve svém nitru. Via Sacra zahrnuje tato zastavení:

- Žitava (Zittau) - Velké žitavské postní plátno
- Ojvín (Oybin) - Hrad a klášter celestýnů
- Ochranov (Herrnhut) - Evangelická Jednota bratrská ochranovská
- Kumwald (Cunewalde) - Kostel Dorfkirche
- Budyšín (Bautzen) - Chrám sv. Petra s klenotnicí
- Pančicy-Kukow (Panschwitz-Kuckau) - Opatství cisterciáček St. Marienstern
- Žhořelec (Görlitz) - Svatý hrob, křížová cesta a evangelický kostel sv. Petra a Pavla
- Ostřice - Opatství cisterciáček - klášter St. Marienthal
- Javor (Jauer) - Kostel Míru Ducha svatého
- Křešov - „Křešovské opatství“, cisterciácký klášterní komplex
- Karpacz (Krummhübel) - Kostel Wang, Stavkirke Wang/Parafia Ewangelicko-Augsburska Wang
- Jelení Hora (Hirschberg) - Posádkový kostel Svatého kříže
- Hejnice (Haindorf) - Chrám Navštívení Panny Marie, Mezinárodní centrum duchovní obnovy
- Český Dub - Johanitská komenda sv. Zdislavy
- Mnichovo Hradiště - Kaple sv. Anny
- Jablonné v Podještědí (Deutsch Gabel) - Bazilika sv. Vavřince a sv. Zdislavy

Navštívit všech šestnáct míst znamená ujet 550 km, a proto lze tuto pouť absolvovat pouze po etapách. Kde cestu začnete, závisí zejména na tom, kde bydlíte. Ale ať začnete kdekoliv, nebudete zklamáni, pokud si na pouť uděláte dostatek času. Na pouťi naleznete mnoho levných ubytovacích zařízení (poutní domy), ale i penzionů, hotelů, restaurací a kvalitní služby. A nemusíte navštívit všechny najednou, pouť si můžete rozdělit na několik etap. Na závěr nezbyvá nic jiného, než všem poutníkům popřát šťastnou cestu, pěkné počasí a Boží ochranu. **Pavel Hýbl**

Socha na bazilice sv. Vavřince a sv. Zdislavy

Hrad Ojvín - dominanta Žitavských hor

Kašna u kláštera St. Marienthal

Úvaha nad velikonočním týdnem

Velikonoce na Moravě mají svá specifika, daná moravskou veselostí a letorou. Pokud v běžném moravském prostředí zmíníte Velikonoce, tak se okamžitě zapřeďte řeč na Velikonoční pondělí, na jeho zvyky, veselí s tím spojené, včetně alkoholu.

Velikonoční pondělí však s křesťanskými svátky nemá vůbec nic společného. Není už ani součástí velikonočního týdne. Zvyky jako pomlázka, polévání vodou, přinášení protěže, barvení vajec a mnohé jiné, jsou zvyky vázané na přírodní náboženství od chvály plodnosti až po vymítání zla a zlých duchů.

Velikonoce v naší církvi jsou trochu méně programově naplněné než kupříkladu Velikonoce církve římskokatolické či pravoslavné. Nám se liturgie bohoslužeb nemění, nemáme ani ranní rořaty, nemáme ani svěcení vody nebo svěcení ohně.

Je však zajímavé, že Luterská církev AV na Slovensku má za největší svátek celého církevního roku právě Velký pátek, kdežto v naší církvi je větší akcent položen na Boží hod velikonoční. Proč? Bude to tím, že vítězství nad smrtí a hříchem je právě ve vzkříšení Ježíše Krista – Mesiáše.

Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílá sobota, Hod Boží velikonoční, Velikonoční pondělí. Každý z těchto dnů je v tradičních církvích vítán bohoslužbami. Jde o přípravu na vyvrcholení největšího daru a to daru milosti, tedy života. Velký pátek, který je vlastně stěžejním místem Boží oběti za člověka, bývá svěcen specifickým liturgickým úkonem křížové cesty.

Většina křesťanů touží navštívit Jeruzalém, nejenom jako kolébku kultury, ale i jako místo, kudy procházel Ježíš Nazaretský na Golgotu – místo svého ukřižování. Poštěstilo se mi v životě několikrát navštívit Jeruzalém, kde jsem jako každý jiný turista namířil nejdříve k Šalomounově chrámu, spíše torzu Šalomounova chrámu – Zdi nářků, která je nejsvětějším místem židovské kultury a náboženství. Monumentalita této zdi je však podtržena pozdější stavbou, která není ani židovská, ani křesťanská, ale je stavbou muslimů.

Většina turistů pak prochází jeruzalémskými uličkami, kde je vyznačena cesta, kterou prošel Ježíš Nazaretský před svojí smrtí.

„Via Dolorosa“ - je až pohádkové sledovat uměle vytvořené otisky rukou a nohou, kde údajně Ježíš poklekl, upadl či se přichytil. Lidé vkládají do těchto otisků své ruce, někteří s úžasnou zbožností, někteří však pouze s pocitem atrakce. Mezi těmito křesťanskými atributy jsou krámky se zlatem, stříbrem, pouťovými „cetkami“ a vrcholem všeho je příchod k Božimu hrobu. Chrám, který obhospodařují mnohé církve, které mezi sebou trpí velkou řevnivostí. Klíč od tohoto chrámu není v rukách křesťanů, jak by se očekávalo, ale staré muslimské rodiny, která chrám odemýká a zamyká již po staletí.

Jan Hradil

**PAŠIJE PODLE
EVANGELIA
LUKÁŠOVA**
premiéra metalového oratoria

Brno
sbor CČSH na Botanické
středa 8. května 2019 v 18 hodin

OZNÁMENÍ O VYHLÁŠENÍ POPTÁVKOVÉHO ŘÍZENÍ

Husitská diakonie ve spolupráci s královéhradeckou diecézí CČSH a Střediskovou radou DS DOMOV U SPASITELE, střediska Husitské diakonie, vyhlašuje poptávkové řízení na obsazení funkce

**ŘEDITEL/KA
DIAKONICKÉHO STŘEDISKA
DOMOV U SPASITELE
VE FRÝDLANTU,**

kteří provozuje domov pro seniory ve Frýdlantu, Máchova 650, 46 401 Frýdlant v Čechách. Předpokládaný nástup: červen 2019. Lhůta pro podání přihlášky: 26. 4. 2019. Veškeré informace najdete na webových stránkách církve v rubrice zprávy.

Pořady s náboženskou tematikou ve vysílání Českého rozhlasu

ČRo Dvojka

Jak to vidí... 8.30 neděle
Zbigniew J. Czendlik/
sestra Angelika Aktuální názory a komentáře nezávislých
osobností na dění kolem nás.

ČRo Vltava

Spirituála 8.00 neděle
Prostor pro duchovní úvahy. Pořady
Duchovní Evropa a Ke kořenům.

Bohoslužba 9.00 neděle
Přímé přenosy bohoslužeb.

ČRo Plus

Vertikála 8.07 neděle
Magazín aktualit a diskuse s hosty, které
spojuje duchovní vnímání světa.

Nedělní Hovory 22.05 neděle
Rozhovor s osobností, která má zajímavý
osobní i profesní život a názory.

ČRo Radio Wave

Hergot 18.00 neděle
Neortodoxní pohled na duchovní
záležitosti v souvislosti s děním světovým.

REGIONÁLNÍ STANICE ČRO

Mezi nebem a zemí 9.04 sobota
Magazín o víře a spiritualitě.

Šalom alejchem 19.45 neděle
Magazín o židovském životě u nás
i ve světě.

www.rozhlas.cz

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

THE EASTER FESTIVAL 16. – 22. 4. 2019

pondělí 22. 4. 2019, 20.00

PRAGUE BRASS ENSEMBLE

Jan Kalfus – varhany
J. S. BACH, A. DVOŘÁK, W. A. MOZART, G. GERSHWIN

úterý 23. 4. 2019, 17.00

Jan Kalfus – varhany

Yvona Škvárová – mezzosoprán

J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

středa 24. 4. 2019, 17.00

Josef Popelka – varhany

Vladimír Frank – housle

G. F. HÄNDEL, L. van BEETHOVEN, W. A. MOZART, A. CORELLI

čtvrtek 25. 4. 2019, 17.00

SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS

Michal Hanzal – varhany

Martina Bauerová – soprán

František Bílek – trubka

J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

pátek 26. 4. 2019, 17.00

František Šťastný – varhany, cembalo

Vratislav Vlna – hoboj

G. Ph. TELEMANN, J. S. BACH, W. A. MOZART, G. F. HÄNDEL

pátek 26. 4. 2019, 20.00

VIVALDI ORCHESTRA PRAGA

Václav Návrát – barokní housle

Yvona Škvárová – mezzosoprán

W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL

sobota 27. 4. 2019, 17.00

Marie Šestáková – varhany

Zuzana Kopřivová – soprán

J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, G. CACCINI, C. FRANCK

sobota 27. 4. 2019, 20.00

PRAGUE STRING ORCHESTRA

Adéla Vondráčková – housle

Vratislav Vlna – hoboj

W. A. MOZART, J. S. BACH, A. VIVALDI, A. DVOŘÁK

neděle 28. 4. 2019, 17.00

ADAMUS TRIO

Jan Adamus – hoboj, anglický roh

Markéta Vokáčová – housle

Martin Levický – piano, klavír, varhany

J. S. BACH, W. A. MOZART, B. SMETANA, A. DVOŘÁK

neděle 28. 4. 2019, 20.00

PRAGUE BRASS ENSEMBLE

Aleš Bárta – varhany

J. S. BACH, A. DVOŘÁK, F. LISZT, G. GERSHWIN

Změna programu vyhrazena.

Tvořte s námi Český zápas

Milé sestry a bratři, uvítáme vaši spolupráci při tvorbě magazínových čísel. V případě zájmu kontaktujte redakci: cesky.zapas@ccsh.cz.

Listověj - hudba z Vysočiny ve sboru Ostrava-Svinov

Koncert skupiny Listověj se uskuteční v neděli 28. dubna od 17 hodin v Husově sboru Ostrava-Svinov. Účinkují: Jiří Nohel - kytara, cista, Aleš Tomek - el. housle, Markéta Št'ouračová - flétny, klávesy. Vstupné dobrovolné. Za radu starších srdečně zve Tomáš Chytil.

Týdeník Církve československé husitské. Vydává: Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6.

Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová, redaktori: Mgr. Jan Zítka, Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal, *grafik*.

Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčíríková.

Tel. redakce: 220 398 107; e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz Tisk: Grafotechna. Distribuce a reklamace: ADLEX, spol. s r. o., Xaveriova 1888/45, Praha 5 150 00

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků.

Předplatné: Mgr. Jitka Wendlíková, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz

Královéhradecká diecéze Církve československé husitské

Náš Jonáš

aneb Pánu Bohu se neschováš

program pro rodiče i děti,
hry, zpívání, výlet,
pokrm pro duši, ducha i tělo

SETKÁNÍ PRO RODINY S DĚTMI 3. - 5. května 2019

penzion Betlém v Janských Lázních
dospělí 800 Kč, děti od 3 let 600 Kč (v ceně ubytování i strava)
přihlášky zasílejte na klaskovaf@centrum.cz do 26. 4. 2019

Podpořeno z Fondu rozvoje Královéhradecké diecéze CČSH.

KRÁLOVÉHRADECKÁ DIECÉZE
Církve československé husitské